

Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry

KESKI-SUOMEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

OMAVALVONTAOHJELMA

26.2.2024

Omavalvontaohjelman sisältö

Johdanto	3
1. Tehtävien lainmukainen hoitaminen	4
2. Tehtyjen sopimusten noudattaminen	4
3. Palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus	5
3.1 Palvelujen saatavuus	5
3.2 Palvelujen jatkuvuus	5
3.3 Palvelujen turvallisuus ja laatu	5
3.4 Palvelujen yhdenvertaisuus	6
4. Havaittujen puutteellisuuksien korjaaminen	6
5. Seurantaan perustuvien havaintojen ja niiden perusteella tehtävien toimenpiteiden julkaiseminen	7

Johdanto

Omavalvonta on sisäisen valvonnan osa-alue, joka tähtää palveluiden laadun ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Hallintosäännössä määritellään sisäinen valvonta, johon kuuluvat muun muassa sisäinen tarkastus, riskienhallinta, vaatimuksenmukaisuus (ml. sopimusten valvonta ja varautumisen vaatimukset), hyvä hallintotapa sekä omavalvonta.

Omavalvonta kohdistuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen. Omavalvonnalla varmistetaan asiakkaiden ja potilaiden perusoikeudet, asiakas- ja potilasturvallisuus, laadultaan hyvät sosiaali- ja terveystalvet sekä eri toimijoiden toimintaedellytysten ja velvollisuuksien yhdenmukaisuus.

Omavalvonta on valvonnan tärkein muoto. Se tarkoittaa toiminnan jatkuvaa arviointia ja kehittämistä asiakkaan näkökulmasta. Omavalvonta on asiakas- ja potilasturvallisuustyötä, laatutyötä ja hyvää asiakaspalvelua. Viranomaisvalvonnan tehtävänä on edistää ja varmistaa omavalvontaa sekä puuttua asioihin silloin, kun omavalvonta ei riitä. Hyvinvointialueen ja yksityisen palveluntuottajan on laadittava vastuulleen kuuluvista tehtävistä ja palveluista omavalvontaohjelma.

Tällä Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry:n (jatkossa yhdistys) omavalvontaohjelmalla varmistetaan, että yhdistyksen asiakkaat saavat laadukkaita ja turvallisia palveluita. Tavoitteeseen päästään varmistamalla hyvä johtaminen, riittävät henkilöstöresurssit, henkilöstön osaaminen sekä sujuvat työprosessit. Onnistuminen varmistetaan palvelujen laadun ja turvallisuuden seurannalla ja valvonnalla sekä prosessien jatkuvalla kehittämisellä.

Yhdistyksellä on vastuu toiminnan asianmukaisuudesta ja tuottamiensa palvelujen laadusta sekä asiakasturvallisuudesta. Omavalvontaa toteutetaan päivittäisessä toiminnassa, ja siihen sisältyy myös henkilöstön riittävyyden jatkuva seuranta.

1. Tehtävien lainmukainen hoitaminen

Hyvinvointialueen omavalvontaohjelma antaa yhdistyksen palveluiden ja toiminnan tuottamiseen pääperiaatteet. Keski-Suomen hyvinvointialueen strategia, hyvinvointisuunnitelmat ja muut linjaukset raamittavat yhdistyksen toimintaa osaltaan. Näistä löytyy lisätietoa Keski-Suomen hyvinvointialueen omavalvontaohjelmasta.

Tässä omavalvontaohjelmassa keskitytään Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry:n palveluiden tuottamiseen ja omavalvontaan. Yhdistyksen toimintaa ohjaa edellä mainittujen Keski-Suomen hyvinvointialueen ohjeiden lisäksi:

Yhdistyksen strategia

Strategia on laadittu vuosille 2024–2027.

Toimintasuunnitelma

Toimintasuunnitelma laaditaan vuosittain ja sen hyväksyy yhdistyksen vuosikokous keväällä.

Muut ohjeet

Toimintaa ohjaa myös monet muut ohjeet, esim. yhdistyksen säännöt, talous- ja hallintosääntö ja rahoittajien antamat ohjeet. Nämä operatiivista työtä ohjaavat ohjeet ym. ovat työntekijöiden saatavilla ja ne voidaan antaa pyydettäessä asiakkaille tai heidän omaisilleen.

2. Tehtyjen sopimusten noudattaminen

Hyvinvointialueen tehtävänä on varmistaa omavalvonnalla, että sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja yksityiseltä palveluntuottajalta hankittaessa on huomioitu seuraavat seikat

- yhdenvertaisuuden toteutuminen
- palveluiden hankkiminen ei vaaranna järjestämisvastuun toteutumista
- yksityiseltä tuottajalta ei hankita palvelua, johon sisältyy julkisen vallan käyttöä
- vastuu palveluntarpeen arvioinnista säilyy hyvinvointialueella

Yhdistys noudattaa osaltaan samoja periaatteita omassa toiminnassaan. Yhdistys huolehtii vastuullisesta ja oikeanlaisesta hankinnasta, noudattaa viranomaisen säätämiä lakeja ja antamia ohjeita. Vastuullisena toimijana yhdistys puuttuu aktiivisesti, ennakoidusti, nopeasti ja huolella, jos herää huoli epäasiallisesta tai vilpillisestä toiminnasta.

Sopimusten teossa noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Sopimusten laadinta on läpinäkyvää
- Sopimusten palvelukuvauksiin suhtaudutaan huolella niin hankinnoissa kuin ostoissa
- Sopimusasioissa tuetaan tiivistä tiedonvaihtoa puolin ja toisin
- Varmistetaan, että kestävä kehitys ja eettisyys on huomioitu
- Varmistetaan, että laadun sekä asiakasturvallisuuden rakenteet, roolit ja vastuut on huomioitu
- Sopimuksissa on työkalut laadun ja asiakasturvallisuuden seurantaan, käsittelyyn, raportointiin ja arviointiin.
- Sopimuksissa on huomioitu riskien arviointi ja hallinta
- Sopimuksissa on näkyvissä kuvaus sosiaaliasiamiestoiminnasta
- Yhdistys varmistaa palveluiden käyttäjien osallistumisen ja varmistaa, että osallisuuden minimikriteerit täyttyvät ja palveluiden käyttäjien kokemukset huomioidaan

Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry

- Yhdistys sitoutuu kaikissa sopimuksissa julkisen toimijoiden kanssa säännöllisen työturvallisuuden, työhyvinvoinnin ja työolosuhteiden sekä henkilöstön riittävyyden seurantaan ja raportointiin.

3. Palvelujen saatavuus, jatkuvuus, turvallisuus, laatu ja yhdenvertaisuus

3.1 Palvelujen saatavuus

Omaavvonnalla varmistetaan, että suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto on sisällöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaista kuin asiakkaiden tarve edellyttää ([Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021](#) 4 §, STM: [Sosiaalipalvelujen saatavuus](#), THL: [Sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuuden parantaminen, mukaan lukien mielenterveys- ja päihdepalvelut](#)).

Omaavvonnalla varmistetaan, että tuotetut ja hankitut palvelut on kuvattu ja niiden toteutumista seurataan yhdenvertaisin perustein. Yhdistyksen ja hyvinvointialueen ja muiden hankintaorganisaatioiden palvelujen seuranta tapahtuu sopimuksen kautta.

3.2 Palvelujen jatkuvuus

Yhdistyksen tuottamien palveluiden jatkuvuutta arvioidaan koko palvelutapahtuman läpi. Palvelujen suunnittelu ja toteutus varmistavat sen, että palveluketjut ovat sujuvia. Tämä sisältää hoito- ja palvelusuhteen sekä siihen liittyvän vuorovaikutuksen jatkuvuuden. Tiedonkulun jatkuvuutta hyvinvointialueelle varmistetaan sillä, että palvelunkäyttäjää koskeva tieto siirtyy katkeamatta hyvinvointialueelle sovitulla tavalla.

Yhdistys on varautunut häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin laatimalla valmiussuunnitelman.

3.3 Palvelujen turvallisuus ja laatu

Omaavvonnalla varmistetaan, että yhdistyksessä tehdään systemaattista työtä, joka tukee laadukkaan ja turvallisen palvelun kokonaisuutta ja toimintatapojen kehittämistä. Omaavvonnalla varmistetaan toiminnan jatkuva kehittäminen ja toiminnan riskien säännöllinen arviointi.

Omaavvontasuunnitelmissa on kuvattava, miten asiakkaiden saaman palvelun laatua ja palvelun yhdenvertaisuutta seurataan.

Yhdistyksen omaavvontasuunnitelmissa on kuvattu, miten asiakkaiden, potilaiden sekä heidän omaistensa ja läheistensä kokemuksia seurataan. Lisäksi niissä on kuvattu, miten potilaan ja asiakkaan oikeuksiin kuuluviin muistutuksiin ja kanteluihin palvelujen toteutumisesta vastataan ja miten sosiaaliasiamestominnan kautta edistetään asiakkaiden oikeuksien toteutumista.

Tarvittavat resurssit

Yhdistyksen toimintaa valvoo Keski-Suomen hyvinvointialueen valvonta, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ja muut toimintaan liittyvät viranomaiset, kuten työterveysviranomainen.

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on, että palveluyksiköissä työskentelee aina oikea määrä sopivia henkilöitä oikeissa tehtävissä. Henkilöstösuunnittelulla varmistetaan, että yksiköillä on käytössään sopiva määrä sen tarvitsemia osaamista sekä ennakoidaan henkilöstön kehittämistarvetta ja -kustannuksia.

Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry

Omaavontasuunnitelma

Omaavontasuunnitelma on yhdistyksen antama lupaus palvelunsa laadusta ja turvallisuudesta.

Omaavontasuunnitelma on laadittu toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä, jotta omaavonnasta tulee osa arkityötä ja myös henkilökunta oppii arvioimaan omaa toimintaansa. Omaavontasuunnitelma on julkisesti näkyvillä ja sen toteutumista on seurattava. ([Laki yksityisistä sosiaalipalveluista 922/2011](#))

Omaavontaa voidaan jäsentää kolmelle eri tasolle: ammattihenkilöiden henkilökohtainen itseensä kohdentuva omaavontaa, palvelutuottajien omaavontaa ja järjestämisvastuussa olevien hyvinvointialueiden omaavontaa.

Lääkehoitosuunnitelma

Keski-Suomen ensi- ja turvakodissa ei toteuteta lääkehoitoa.

Tietoturvasuunnitelma

Yhdistyksessä on tehty tietoturvaseloste, jossa kuvataan tietoturvan varmistaminen yhdistyksessä. Selosteesta käy ilmi asiakas- ja potilastietojen ja tietojärjestelmien käsittelyyn liittyvät asiakastietolain 27 § vaatimukset.

Riskienhallintasuunnitelma

Riskienhallinta on osa yksiköiden normaalia toimintaa. Riskiarviointia tehdään sekä yksilötasolla päivittäisessä työssä, että johtajien päätöksenteossa, kaikilla organisoitumisen tasoilla.

Yhdistys toteuttaa riskien hallintaa työsuojelun alaisuudessa. Työsuojelutoimikunnassa käsitellään riskienarviointia vuosittain.

Ennakoiva riskien arviointi on osa jatkuvaa toiminnan kehittämistä sekä yksikkö- että organisaatiotasolla. Johdon ja/tai yksikön esihenkilön vastuulla on päättää, mitkä riskit ovat hyväksyttäviä ja mitä toimenpiteitä vaaditaan riskien poistamiseksi tai pienentämiseksi ja saamiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Keskeisiä riskejä sosiaalihuollossa ovat esimerkiksi osaavan henkilökunnan saatavuus, henkilöstömitoituksen toteutuminen ja palvelujen ympärivuorokautinen saatavuus sekä niiden alueellinen tasapuolisuus ja yhdenvertainen toteutuminen.

3.4 Palvelujen yhdenvertaisuus

Yhdistys noudattaa kaikissa toiminnassaan yhdenvertaisuuden periaatteita. Palveluiden järjestämisessä tämä huomioidaan erityisen tarkasti huolehtimalla, että kaikki työntekijät ovat sitoutuneet yhdenvertaiseen kohtaamiseen ja palveluun.

4. Havaittujen puutteellisuuden korjaaminen

Omaavontasuunnitelmassa on kuvattu konkreettisesti, miten havaitut epäkohdat korjataan. Yhdistys vastaa palvelujen saatavuudessa, jatkuvuudessa, turvallisuudessa ja laadussa sekä asiakkaiden yhdenvertaisuudessa havaittujen puutteiden korjaamisesta.

Asiakasturvallisuuden tilaa seurataan säännöllisesti esimerkiksi vaara- ja haittatapahtuma- sekä poikkeamailmoitusten kautta. Yhdistys on kuvannut omaavontasuunnitelmassa em. ilmoitusten keräämisen ja analysoinnin sekä tarvittavan raportoinnin.

Yhdistys on sitoutunut korjaamaan vaaratapahtuma- ja poikkeamailmoitusten perusteella havaitut epäkohdat mahdollisimman pian turvatakseen hyvän hoidon, hoivan ja huolenpidon toteutumisen.

Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry

Yhdistys varmistaa, että [Sosiaalihuoltolaissa 1301/2014](#), [valvo 741/2023ntalaissa](#) sekä [laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994](#) olevat säädökset henkilökunnan ilmoitusvelvollisuudesta on kuvattu omavalvontasuunnitelmissa.

Yhdistys ilmoittaa lain vaatimalla tavalla hyvinvointialueelle ja valvontaviranomaiselle toiminassaan ilmenneet asiakasturvallisuutta olennaisesti vaarantaneet epäkohdat.

Asiakasturvallisuutta vakavasti vaarantaneet tapahtumat, vahingot tai vaaratilanteet sekä muut vakavat puutteet tulee ilmoittaa hyvinvointialueelle ja valvontaviranomaiselle varsinkin, jos palveluntuottaja ei ole kyennyt tai ei kykene korjaamaan näitä puutteita omavalvonnallisin keinoin.

5. Seurantaan perustuvien havaintojen ja niiden perusteella tehtävien toimenpiteiden julkaiseminen

Yhdistys noudattaa havaintojen ja niiden perusteella tehtävien toimenpiteiden julkaisemisessa Keski-Suomen hyvinvointialueen omavalvontaohjelman periaatteita ja hyvinvointialueelta saatuja ohjeita.

Omavalvontasuunnitelman mukaisesti epäkohdista kerrotaan asukkaille, omaisille, henkilöstölle, sidosryhmille ja medialle.